

ชุดิมา กังทอง: ผลของการเติมเต็มและความคล้ายคลึงในพฤติกรรมครอบงำและยอมตาม
ต่อความชอบพอ ความสบายใจ การรับรู้ความสามารถและการคุกคาม (EFFECTS OF
COMPLEMENTARITY AND SIMILARITY IN DOMINANT AND SUBMISSIVE
BEHAVIORS ON LIKING, COMFORT, PERCEIVED COMPETENCE AND
THREAT) อ.ที่ปรึกษา: ดร. อภิญญา ไชยวุฒิกิจกรณวิภาณิช, 93 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการปฏิสัมพันธ์ของบุคคลที่มีลักษณะนิสัยครอบงำและ
ยอมตามต่อความชอบพอ ความสบายใจ การรับรู้ความสามารถและการคุกคามของผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรม
ครอบงำและยอมตาม กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จำนวน 160 คน เป็นเพศชาย 40 คน และเพศ
หญิง 120 คน ถูกจำแนกว่ามีลักษณะนิสัยครอบงำหรือยอมตาม โดยใช้มาตราวัดลักษณะนิสัยครอบงำและ
ยอมตามที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยอาศัยแนวคิดของ Moskowitz (1994) และ Mehrabian และ Hines (1978) แล้ว
สุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้ารับการทดลอง เงื่อนไขใดเงื่อนไขหนึ่งในสี่เงื่อนไข ได้แก่ เงื่อนไขที่ 1 บุคคลที่มีลักษณะนิสัย
ครอบงำทำงานคู่กับหน้าม้าที่มีพฤติกรรมครอบงำ เงื่อนไขที่ 2 บุคคลที่มีลักษณะนิสัยครอบงำทำงานคู่กับ
หน้าม้าที่มีพฤติกรรมยอมตาม เงื่อนไขที่ 3 บุคคลที่มีลักษณะนิสัยยอมตามทำงานคู่กับหน้าม้าที่มีพฤติกรรม
ครอบงำ เงื่อนไขที่ 4 บุคคลที่มีลักษณะนิสัยยอมตามทำงานคู่กับหน้าม้าที่มีพฤติกรรมยอมตาม โดยให้ผู้เข้าร่วม
การทดลองทำงานบรรยายภาพร่วมกับหน้าม้าที่มีพฤติกรรมครอบงำหรือยอมตามในห้องปฏิบัติการ และ
ประเมินความชอบพอ ความสบายใจ การรับรู้ความสามารถและการคุกคามที่มีต่อหน้าม้าที่ได้ทำงานร่วมกัน
ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคคลที่มีลักษณะนิสัยครอบงำชอบพอผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมยอมตามมากกว่าผู้ร่วมงานที่มี
พฤติกรรมครอบงำอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)
2. บุคคลที่มีลักษณะนิสัยยอมตามชอบพอผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมยอมตามมากกว่าผู้ร่วมงานที่มี
พฤติกรรมครอบงำอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)
3. บุคคลที่มีลักษณะนิสัยครอบงำเมื่อทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมยอมตามมีความ
สบายใจมากกว่าเมื่อทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมครอบงำอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)
4. บุคคลที่มีลักษณะนิสัยยอมตามเมื่อทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมครอบงำมีความ
สบายใจมากกว่าเมื่อทำงานร่วมกับผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมยอมตามอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .05$)
5. ผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมครอบงำได้รับประเมินว่ามีความสามารถมากกว่าผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรม
ยอมตามอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .01$)
6. ผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรมครอบงำได้รับการประเมินว่ามีการคุกคามมากกว่าผู้ร่วมงานที่มีพฤติกรรม
ยอมตามอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$)

4978104538: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORD: COMPLEMENTARITY / DOMINANT / SUBMISSIVE

CHUTIMA KONGTHONG: EFFECTS OF COMPLEMENTARITY AND SIMILARITY
IN DOMINANT AND SUBMISSIVE BEHAVIORS ON LIKING, COMFORT,

PERCEIVED COMPETENCE AND THREAT : APITCHAYA

CHAIWUTIKORNWANICH, PH. D., 93 pp.

The purpose of this research was to study the role of personality differences in liking, comfort, perceived competence, and threat of the counterpart. One hundred and sixty undergraduate students, 40 males and 120 females were classified by using the The trait dominance-submissiveness scale developed by the researcher. The scale was based on the conceptual framework of Moskowitz (1994) and Mehrabian & Hines (1978) as either dominant or submissive traits. Then they were randomly assigned to one of the four experimental conditions: dominant trait vs. dominant behavior confederate, dominant trait vs. submissive behavior confederate, submissive trait vs. dominant behavior confederate, and submissive trait vs. submissive behavior confederate. Participants were asked to complete a picture description task with the dominant or submissive behavior confederate and to identify liking, comfort, perceived competence, and threat of the confederate.

The results are as follows:

1. Dominant individuals like counterparts with more submissive behavior than dominant behavior ($p < .001$).
2. Submissive individuals like counterparts with more submissive behavior than dominant behavior ($p < .01$).
3. Dominant individuals feel comfortable with counterparts with more submissive behavior than dominant behavior ($p < .001$).
4. Submissive individuals feel comfortable with counterparts with more dominant behavior than submissive behavior ($p < .05$).
5. Dominant counterparts are perceived as more competent than submissive counterparts ($p < .01$).
6. Dominant counterparts are perceived as having more threat than submissive counterparts ($p < .001$).